

Søndag gikk franske velgere til urnene. Som ventet befestet Le Pen og hans høyreekstreme Nasjonal Front sin stilling. Vi bringer her den franske filosofen, Bernard-Henri Lévy's reaksjon, skrevet etter at valgresultatet forelå. Lévy er kjent for sin innsats som marxismekritiker, men har også markert seg sterkt i kampen mot fremmedhatet, blant annet gjennom SOS-rasisme. Tidlig på 80-tallet vakte han furore da han publiserte essayet «Den franske ideologi», hvor han nettopp undersøkte den franske fascismens røtter. De senere årene har han, blant annet som redaktør for tidsskriftet «La Règle du Jeu», fulgt Le Pens utvikling nøye.

Le Pen og den store tausheten

AV BERNARD-HENRI LÉVY

sies at Nasjonal Front er et populistisk parti, et protestparti. Et blandingsparti hvor det i virkeligheten finnes både «tølpere» og «skikkelige folk». I så fall kan man spørre: Var det ikke likedan med Mussolinis parti i Italia? Og Hitlers i begynnelsen? Har ikke fascismen i utgangspunktet alltid vært en samling av ulike slags mennesker som har vært rammet av kriser, ulykker, vanskeligheter. Her må man bestemme seg. Enten holder man seg til dette, og driver resonnementet frem til den konklusjon at ingen – heller ikke Hitler – noensinne var fascist. Eller også har fascismen en mening og ordet betegner noe avskyelig som sant nok finnes i ulike varianter, men hvor det allikevel er en sammenheng. Og den samme målestokk må gjelde for Nasjonal Fronts velgere som for de partienes.

Svin

Det sies at Nasjonal Fronts tilhengerer hverken vet hva de sier eller hva de gjør. De er bortkomne får. Forfærte velgere. Stakkarslige blinde mennesker som løpet med de onde hos S. a aldri er bevisst onde. Det var kanskje sant i går. Det er ikke sant i dag. Og det som slår en når man hører dem forklare seg, er at de i virkeligheten har en dyp sans for det de gjør. Nå vet de at Le Pen er rasist. De vet at de pleier omgang med en besatt antisemitt. Og det er bevisst, meget bevisst at de allikevel stemmer på ham.

Nå på morgenen hørte jeg en reportasje i radioen fra en valgkampanje i Paris. En ung pike gikk forbi: – Jeg stemmer på Le Pen, sa hun. Og når politikerne forklarte for henne at det

ikke var bra å stemme på Le Pen, svarte hun: – Joda, jeg stemmer på Le Pen; jeg er et svin, jeg stemmer på Le Pen! Man skal ikke undervurdere den dunkle tilfredsstillelsen som den slags brudd på reglene kan gi. Før det er for sent gjelder det nå å slutte å hevde at den som går over streken og stemmer fascistisk ikke bærer noen skyld.

Frihet

Det sies at det ikke finnes noen fascistisk tradisjon i Frankrike; at Frankrike er frihet; Frankrike er menneskerettigheter; Frankrike har aldri opplevd fascismen annet enn gjennom en ulykkelig tilfeldighet, og da kom den utenfra, og det er derfor det ikke kommer til å finnes noen alvorlig fascistisk trusel i Frankrike i morgen.

Det er naturligvis feil, og selv om det går utover den nasjonale stoltheten må man klart innse at Frankrike tvertimot var et av de historiske laboratorier der den fascistiske syntesen nylig ble utarbeidet. Sorel mellom Lenin og Mussolini... Barres når han oppfant den nasjonale sosialismen eller nasjonalsosialismen...

Anstendig

Det sies at fascismen er militær-tropper; SS-menn i uniform og skaffestøvler; fascismen er konsentrasjonsleire, redsler, natt over verden; og så lenge det ikke er natt, så lenge SS ikke er ved makten, finnes det ingen fascistisk trusel.

Nåja, vi befinner oss faktisk i Frankrike. Og i Frankrike forholder det seg ikke slik. Her har vi hatt en fascisme som alltid anstrengte seg kraftig for å holde seg borte fra de teatraliske overdrivelsene. En anstendig fascisme. En retterkende fascisme. En «moderat» fascisme som spilte ut den sunne fornuft-

tens kort snarere enn konvulsjoner. Det er den fascismen som kan komme. Det er den fascismen som kan forføre Frankrike.

Det sies at det dreier seg om et bluss, en liten strømning, men Frankrike har tidligere opplevd lignende strømninger og takket være den friske luften har feberen alltid sunket til slutt. Og 13–14 prosent ligger jo langt under det den ene leiren skreit av i går og det de katastrofeste mte varslet. Men det nye i dag er at Nasjonal Front ikke flammer opp, men installerer seg; ikke skyter fart, men slår rot; ved hjelp av enkeltes kompromisser og andres machiavelliske holdning utvider fronten nå sitt nettverk og sin innflytelse.

Feil diagnose

Har herrene i partiholdkvarteret tenkt på at Nasjonal Front med den nåværende utviklingen snart er det siste partiet som rekrutterer aktivister og plakatkilstrere, folk som arbeider i felten, springer fra hus til hus? Har man tenkt over at at fronten er i ferd med å bli – sammen med de grønne – det siste partiet i Frankrike som fremdeles arbeider med noe av det som man før kalte politikk?

Alt er på plass. Man sier: Sykdommen må behandles, angripes ved roten, og roten er innvandringen, usikkerheten, arbeidsledigheten. Eller man viser nok engang sin forakt. Det er feil diagnose! For det finnes også en annen forklaring på Le Pen. Frankrike har vært politikkens hjemland. Den offentlige debattens land. Men nå er Frankrike blitt samstemmighetens fedreland, et hjem for konsensus, standardfrasenes og de banale

Jean Marie Le Pen var det franske valgets store seierherre. Bernard-Henri Lévy har reflektert nærmere over årsakene.

selvfølgelighetenes fedreland.

Nå dør larmen fra de «konflikter» som ifølge Montesquieu skal være Republikkens kjennetegn. Nå forsvinner – og velgerraset for «regjerings»partiene bekrefter det dessverre – selve idéen om et demokratisk rom, oppbygd omkring

meningsforskjeller, tvister og store debatter.

Hva gjør velgerne når debatten reduseres til meningsmålingsinstituttens alternativ? Når man forteller dem at det eneste de har å velge mellom er ulike varianter, praktisk talt identisk like, av en skjebne-

svanger politikk? Hvordan reagerer de når når man forklarer dem at det er slutt på debatten, og dermed også slutt på håpet – og at de ikke har noe alternativ?

I går stemte de på Marine Le Pen. I morgen kommer de til å stemme på Le Pen.